

Briuselis, 2016 m. liepos 18 d.
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2016 m. liepos 18 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Dalykas: Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 03/2016 „Kova su eutrofikacija Baltijos jūroje: būtinos tolesnės, veiksmingesnės priemonės“
– Tarybos išvados (2016 m. liepos 18 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 03/2016 „Kova su eutrofikacija Baltijos jūroje: būtinos tolesnės, veiksmingesnės priemonės“, Tarybos priimtos 2016 m. liepos 18 d. įvykusiame 3481-ame posėdyje.

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 03/2016 „Kova su eutrofikacija Baltijos jūroje: būtinos tolesnės, veiksmingesnės priemonės“

- Tarybos išvados -

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA Jūrų strategijos pagrindų direktyvą¹, Vandens pagrindų direktyvą², Nitratų direktyvą³, Miesto nuotekų valymo direktyvą⁴, ES Baltijos jūros regiono strategiją ir Helsinkio konvenciją dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos – visuose šiuose dokumentuose išdėstytos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti gerą aplinkos būklę, pagerinti vandens kokybę ir sumažinti maistingųjų medžiagų patekimą į jūrą;

1. PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 03/2016;
2. PAŽYMI, kad auditas apima aštuonias su Baltijos jūra besiribojančias valstybes nares, iš kurių keturios į ES įstojo tik 2004 m. (Lenkija, Estija, Latvija ir Lietuva);
3. PAŽYMI, jog neseniai paskelbtoje ataskaitoje⁵ apskaičiuota, kad gyvybingos Baltijos jūros, kurios ekosistemos paslaugos funkcionuoja, ekonominis potencialas yra toks, kad iki 2030 m. būtų pasiūlyta 550 000 įsidarbinimo galimybių ir sukurta iki 32 mlrd. EUR pridėtinės vertės;

¹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

² 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

³ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁴ 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

⁵ 2013 m. rugpjūčio mėn. Pasaulio gamtos fondo užsakymu parengta ataskaita „Sunkumus paversti galimybėmis – Baltijos jūrai skirtas veiklos planas“.

4. PABRĖŽIA, kad eutrofikacija yra pagrindinė aplinkos problema visose Baltijos jūros pakrantės valstybėse, ir AKCENTUOJA, jog svarbu, kad visos prie Baltijos jūros eutrofikacijos prisidedančios valstybės dėtų pastangas ir imtųsi visapusiškų priemonių siekdamos kovoti su eutrofikacija ir gerinti vandens kokybę Baltijos jūroje;
5. ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, kad nors imtasi veiksmų siekiant sumažinti maistingųjų medžiagų patekimą į jūrą, o nuo devintojo dešimtmečio pabaigos užtikrintas bendras nuolatinis maistingųjų medžiagų patekimo į jūrą mažėjimas, reikia daugiau priemonių, kurių turėtų būti imtasi artimiausiais metais siekiant kovoti su eutrofikacija Baltijos jūroje, be kita ko, regionų lygmeniu;
6. todėl PALANKIAI VERTINA Baltijos jūros veiksmų planą, dėl kurio 2007 m. susitarta Helsinkio komisijoje (HELCOM) ir kuriame numatyti preliminarūs maistingųjų medžiagų patekimo į jūrą mažinimo reikalavimai pagal valstybes; jis buvo peržiūrėtas 2013 m.; PAŽYMI, kad 2009 m. ES Baltijos jūros regiono strategijoje atsižvelgta į šį veiksmų planą;
7. PABRĖŽIA, kad norint užtikrinti geresnę vandens kokybę būtina įgyvendinti pagal Vandens pagrindų direktyvą parengtuose upių baseinų valdymo planuose nustatytas priemonės; LAIKOSI NUOMONĖS, jog tai, kad pirmuose su Baltijos jūra besiribojančių valstybių narių valdymo planuose nustatyti pavojai ir poveikis, taip pat svarbiausi vandentvarkos klausimai, yra žingsnis pirmyn;
8. PRIPAŽIŠTA, kad eutrofikacija yra labai sudėtinga problema, kurią lemia pernelyg didelis maistingųjų medžiagų iš daugelio įvairių šaltinių kiekis. Norint veiksmingai kovoti su eutrofikacija Baltijos jūroje, svarbu spręsti klausimus, susijusius su visu maistingųjų medžiagų šaltinių spektru ir srautu iš tokių šaltinių, atsižvelgiant į Baltijos jūros gamtines sąlygas;

Kaip valstybės narės mažina maistingųjų medžiagų patekimą į Baltijos jūrą

9. ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, kad ataskaitoje pastebima, jog upių baseinų valdymo planams trūksta užmojo ir rodiklių, susijusių su numatomu maistingųjų medžiagų kiekio mažinimu, nes juose numatytos tik vadinamosios pagrindinės ES direktyvų įgyvendinimo priemonės, susijusios su konkrečia veikla, sukeliančia taršą maistingosiomis medžiagomis, daugiausia su miesto nuotekų išleidimu ir žemės ūkiu. SUPRANTA, kad pirmuose upių baseinų valdymo planuose numatytomis priemonėmis buvo daugiausia siekiama sumažinti atotrūkį tarp keturių valstybių narių, kurios įstojo į ES 2004 m., ir kitų ES valstybių narių ir kad todėl dėmesys buvo sutelktas į vadinamąsias pagrindines galiojančių teisės aktų įgyvendinimo priemones;
10. PRITARIA Audito Rūmų rekomendacijai, kad valstybės narės turėtų nustatyti maistingųjų medžiagų kiekių mažinimo priemones ir tikslus, kad būtų pasiekti Jūrų strategijos pagrindų direktyvos ir Vandens pagrindų direktyvos tikslai, ir pagerinti į upių baseinus patenkančių maistingųjų medžiagų kiekių ir tų medžiagų patekimo į Baltijos jūrą stebėseną, kad ateityje jos galėtų imtis ekonomiškai efektyvių priemonių tiems kiekiams mažinti;

Miesto nuotekų keliamos taršos maistingosiomis medžiagomis mažinimo veiksmų veiksmingumas

11. ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, kad ataskaitoje nurodyta, jog nepakankamai laikomasi Miesto nuotekų valymo direktyvos; RAGINA Komisiją padėti valstybėms narėms geriau laikytis šios direktyvos;
12. RAGINA valstybes nares statyti kuo veiksmingesnę nuotekų infrastruktūrą ir kuo veiksmingiau ją eksploatuoti, be kita ko, padedant namų ūkiams prisijungti prie kanalizacijos tinklų, kai tai įmanoma, o ištakiams, sutekantiems į vandens telkinius, kurie neatitinka Vandens pagrindų direktyvoje ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje nurodytą gerą būklę atitinkančių sąlygų dėl maistingųjų medžiagų, nustatyti griežtesnius maistingųjų medžiagų standartus nei pagal Miesto nuotekų valymo direktyvą, pavyzdžiui, tokius, kokie nurodyti HELCOM rekomendacijoje 28E/5 dėl komunalinių nuotekų valymo;

13. PRIPAŽĮSTA, kad nors įgyvendinant Miesto nuotekų valymo direktyvą ir HELCOM rekomendacijas padaryta didelė pažanga, dar yra ką tobulinti, pavyzdžiui, taikant novatoriškas ir ekonomiškai efektyvias technologijas, skirtas fosforui šalinti iš nuotekų, ir atsižvelgiant į žiedinės ekonomikos veiksmų plane⁶ nurodytus siekius ir veiksmus;
14. RAGINA Komisiją toliau skatinti projektus, kuriais siekiama mažinti iš Rusijos ir Baltarusijos į Baltijos jūrą išmetamų maistingųjų medžiagų kiekius, atsižvelgiant į ES finansavimo svorto poveikį;

Žemės ūkio keliamos vandens taršos maistingosiomis medžiagomis mažinimo veiksmų efektyvumas

15. SUPRANTA Audito Rūmų susirūpinimą dėl eutrofikacijos dėl žemės ūkio; RAGINA valstybes nares nustatyti tinkamas nitratų pažeidžiamas zonas, atitinkančias upių baseinų valdymo planuose pateiktą informaciją;
16. PRIPAŽĮSTA, kad geros vandens kokybės ir žemės ūkio našumo optimizavimo siekius sieja tarpusavio priklausomybė ir bendri iššūkiai, todėl PRIPAŽĮSTA, kad būtinas intensyvesnis aplinkos ir žemės ūkio sektorių atstovų bendradarbiavimas nacionaliniu ir ES lygmenimis;
17. PAŽYMI, kad kaimo plėtros programos yra naudinga priemonė valstybėms narėms siekiant remti priemones, skirtas maistingųjų medžiagų nuotėkams žemės ūkio sektoriuje mažinti;

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas“ (COM(2015) 614 final, dok. 14972/15 + ADD 1).

18. PRITARIA Audito Rūmų rekomendacijai, jog būtina, kad valstybės narės nustatytų tinkamas fosforo naudojimo žemės ūkyje ribines vertes, kai esama rizikos, nustatytų savo nitratų valdymo veiksmų programas, grindžiamas naujausiais moksliniais įrodymais, taip pat taikytų tinkamiausias agrarinės aplinkosaugos schemas, susijusias su tarša maistingosiomis medžiagomis, ir šias priemones nukreiptų ten, kur poveikis maistingųjų medžiagų kiekio mažinimui yra didžiausias;

ES Baltijos jūros regiono strategijos pridėtinė vertė

19. PRIPAŽĮSTA, kad ES Baltijos jūros regiono strategija suteikia galimybių toliau stiprinti tarptautinį ir įvairių sektorių bendradarbiavimą ir veiksmų plėtojimą siekiant kovoti su eutrofikacija;
20. RAGINA Komisiją užtikrinti, kad tiksliniai projektai pagal ES Baltijos jūros regiono strategiją būtų sutelkti į tvarų augimą regione, be kita ko, intensyviau stengiantis mažinti eutrofikaciją ir labiau remiant komponentą „Išgelbėti jūrą“.

=====